

Saulėta, diena 80, naktį 65.
Saulė teka 5:30, leidžiasi 8:23.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Liepos-July 17 d., 1973 m.

Kaina 15c

167

AMERIKA IR JAPONIJA APTARIA PREKYBA

ISBRAUKÉ SEN. PERCY PAREISKIMÁ

Percy vienintelis, kuris nugalėtų Kennedį

WASHINGTONAS. — Kada Amerikoje lankėsi sovietų komunistų partijos sekretorius Brežnevus, su juo buvo atvykęs nemažas skaičius sovietų spaudos ir televizijos korespondentų. Valentinus Zorinas paprašė pasikalbėjimo su Illinois senatorium Charles Percy. Pasikalbėjimas birželio 26 d. buvo filmuojamas senatoriaus įstaigoje. Percy tarp kitko pasakė, kad amerikiečiams labai svarbios žmogaus teisės, jų judėjimo laisvė, teisė emigruoti, nežiūrint ar tai būtų žydai ar kiti. Amerikiečiams labai svarbus krikščionių likimas, Ukrainos ir Baltijos tautų žmonės, pasakė senatorius Percy.

Kada šį pasikalbėjimą tarp Zorino ir Percy perdavė Maskvos radijas, jo pareiškimas apie žmonių teises ir Baltiją buvo išleistas. Tada Percy pakartojė pilną pareiškimą per Radio Liberty ir Radio Free Europe. Iš demokratų pusės įstatymą remia sen. Hubert Humphrey. Sen. Percy, nurodydamas miheto jo pareiškimo išcenzūravimą, sako, kad tam ir reikalingos laisvos radijo stotys, kad žmonės Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje išgirstų niekeno nebraukomas, objektyvias žinias. Senatorius sutikęs su interviu, norėdamas išbandyti sovietų objektyvumą. Jis žinojęs, kad kai kurios pasikalbėjimo dalys gali būti išbrauktos.

Sen. Charles Percy darosi vis stipresnis amerikiečių opinijoje, kaip galimas respublikonų kandidatas į prezidentus. Harris Poll sėkmingai paskelbė, kad sen. Percy, klausinėti amerikiečių nuomone, yra vienišesnis respublikonas, kuris rinkimuose galėtų nugalėti sen. Kennedį. Apklausinių rezultatai rodo, kad Amerikoje Percy nugalėtų Kennedį 46%—44% rezultatu. Visi kiti respublikonų kandidatai: Spiro Agnew, John Connally, Nelson Rockefeller ir Ronald Reagan būtų Kennedžio sumušti 5—10 nuosimčių skirtumu.

Iš visų galimų respublikonų kandidatų sen. Percy mažiausiai susirėšęs su prezidentu Nixonu, jis „nesusitęsęs“ su Vietnamo karu ar su Watergate. Illinois gyventojų tarpe Percy nugalėtų Kennedį 54%—40% skirtumu, rašo Harris Poll.

Indija sausras metu taiso kelius

NEW DELHI. — Indijos provincijose, kur žemės ūkiui labai pakenkė sausra, valdžia stato naujus kelius, kad vietiniai gyventojai turėtų progos užsidirbti pinigų. Vienas valdininkas pareiškė korespondentams, kad geriausi Indijos keliai statyti sausras metu.

Indijos keliai daugiausia yra žvyruoti, todėl užėję monsunas lietus dažnai kelius sugadina. Sausros metu keliai taisomi. Esant mašinų trūkumui, visi darbai pareikalauja daug rankų. Iš 21 Indijos valstijų, net 13 buvo sausras daugiau ar mažiau paliestos, todėl kelių statyba eina pilnu tempu visoje Indijoje.

ROMA. — Pakistano prezidentas Bhutto lankėsi Vatikanė ir kalbėjosi su popiežium.

IŠ VISO PASAULIO

BELGRADAS. — Rumunijos prezidentas Ceaucescu lankėsi vakar Jugoslavijoje ir Britoni saloje ilgai tarėsi su Jugoslavijos prezidentu Tito.

WAUKEGAN, ILL. — Respublikonų vadas sen. Hugh Scott savo kalbėje pavadino buvusį prezidento patarėją John Dean „maža žiurke“. Deano liudijimas sen. Watergate komitete buvęs tik bandymas išgelbėti „savo paties kailius“.

TEL AVIVAS. — Izraelio vyriausybė nutarė sumažinti privalomos karinės tarnybos laiką iš trejų metų iki 2 metų 9 mėnesių. Visi izraelitai, sulaukę 18 metų, privalo tarnauti kariuomenėje. Moterims tarnybos laikas yra 20 mėnesių.

MASKVA. — Aštuoni sovietų žydai, paleisti iš kalėjimo po 16 dienų bausmės už demonstracijas pasiskundė korespondentams, kad antrą jų kalėjimo dieną jie visi buvo žiauriai priimti kalėjimo prižiūrėtojų.

LONDONAS. — Britanijoje apsilankiusi Portugalijos premjera Marcello Caetano pasitiko piktos demonstracijos, protestuojančių portugalų žiaurią elgesį Afrikos kolonijose.

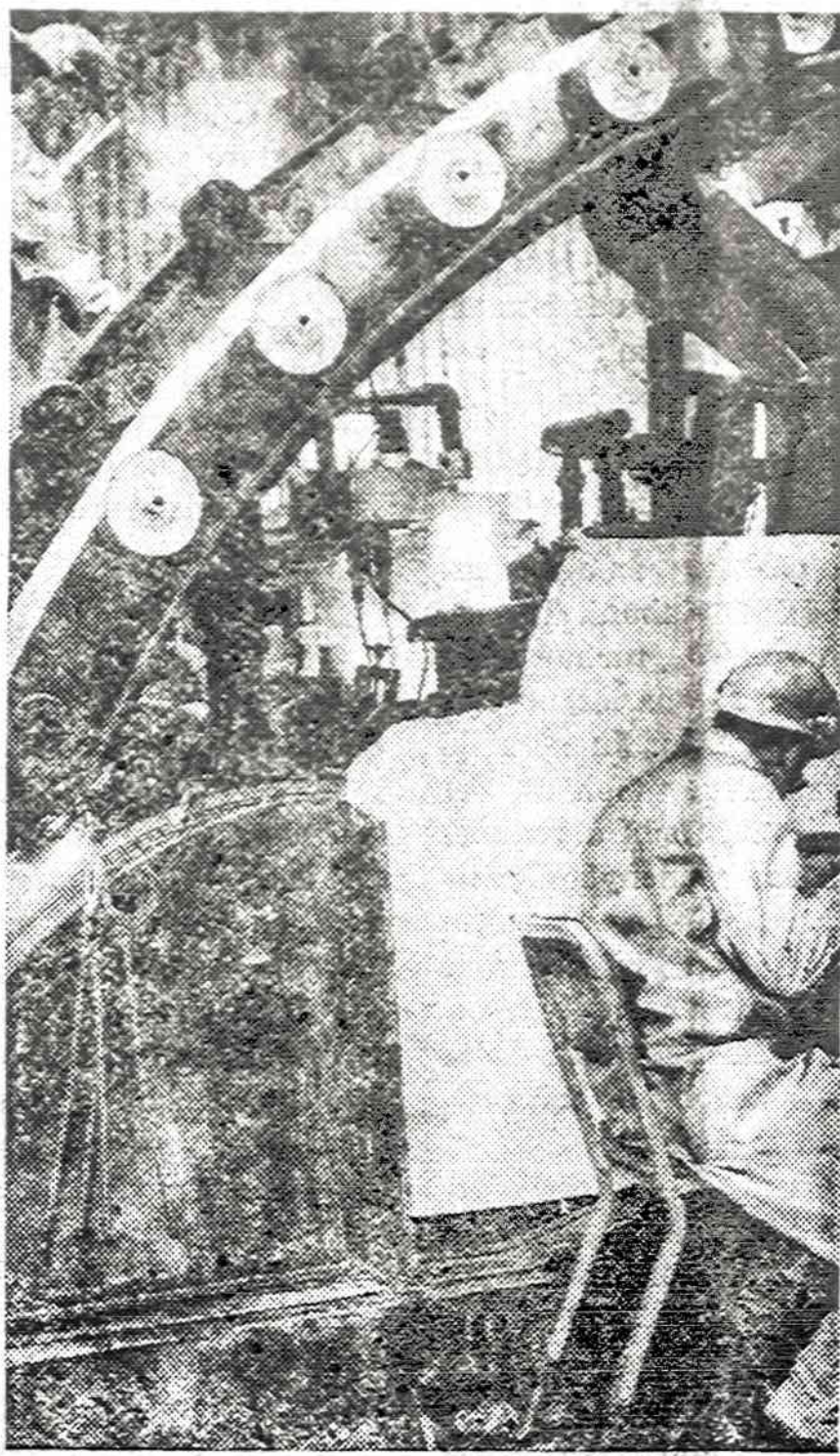
WASHINGTONAS. — NYT laikraštis paskelbė, kad valstybės sekretorius Rogers greit planuoja pasitraukti iš pareigų ir prezidentas Nixonas paskirs naują sekretoriumi savo patarėją dr. Henri Kissingerį. Šis korespondentų paklaustas apie tuos planus, pareiškė, kad prezidentas dar nekalbėjo su juo apie jokių paskyrimus.

BEIRUTAS. — Graikijoje vyksta Miss Universe gražuolių rinkimai. Libane didelį pasipiktinimą sukėlė Miss Lebanon, — Libano gražuolė, kuri graikų laikraščiuose įdėjo nuotraukose stovi kartu su Miss Izrael. Libano spauda reikalauja gražuolės, kuri pamiršta, kad Izraelis yra priešas, atšaukti iš varžybų.

KAIRAS. — Iš Maskvos sugrįžęs Egipto prezidento patarėjas užsienio politikos klausimuose Hafez Ismail pareiškė, kad Sovietų Sąjunga ir Egiptas pilnai sutaria dėl savo santykių ir dėl Viduriniųjų Rytų problemų. Maskva toliau stiprina Egipto pajėgumą gintis nuo Izraelio agresijos, pareiškė Ismail.

SANCHAJUS. — Čia lankosi Amerikos 8 kongreso nariai, važinėję po komunistinę Kiniją dvi savaites. Iš Sanchajaus kongreso nariai grįžta namo.

SAN DIEGO. — Iš Meksikos atvykęs 12 metų berniukas San Diego zoologijos sode perlipo tvorą ir vilkų užtvėrą ir buvo įgerokai apdraskytas.

Westinghouse Electric Corp. įmonėje Abingdone, Va., gaminamos vario vielos. Įkafinti vario lynai tol traukiami per kočiojimo ratą, kol iš jų pasidaro įvairaus storumo vielos.

R. VOKIETIJOS MEDALIAI SARGYBAI ŠAUDŽIUSIAI Į BEGINKLIUS

BERLYNAS. — Komunistinėje Rytų Vokietijoje buvo medaliais už narsumą apdovanoti septyni pasienio sargybiniai, kurie šaudė į tris beginklius į Vakarų Berlyną vyrus, vieną jų sužeidė. Generalas Erich Peter, įteikdamas medalius pasakė, kad sargybiniai „parodė specialią drąsą atmušdami rimtą sienos provokaciją“. Šis sargybinių šaudymas į beginklius bėglius sukėlė piktas demonstracijas Vakarų Berlyne. Prancūzų zonoje žmonės net išardė sienoje nemažą skylę.

Rytų Vokietijos valdžia reikalauja, kad Vakarų Vokietija prievarta sugrąžintų pabėgusius televizijos komentatorius Renatę Hubig. Komunistų valdžia tvirtina, kad ji prieš pabėgimą pasirašinėjęsi nepadengus čekius. Vakarų Berlyno pareigūnai sako, kad ponis Hubig, atbėgusi su maža dukterim, nebus išduota komunistams. Spėjama, kad išdavimo komunistai reikalauja norėdami atbaityti kitus savo piliečius, kurie planuoja pabėgti į Vakarų. Siemiet per penkis mėnesius iš Rytų Vokietijos pabėgo 2.448 žmonės.

Dar neaiškus kitos moters likimas. Į Vakarų Berlyną pernai spalio mėn. atbėgo 17 metų mergina Ingrid Brueckmann. Ji pati pranešė V. Berlyno teismui, kad pernai liepos mėn. ji plakutuku užmušė savo tėvą, kuris buvęs lytinis iškrypėlis ir ją piktaudojęs jau nuo jos 10 metų amžiaus. Ji paslėpusi jo kūną netoli namų, šiukšlių krūvoje. Rytų Vokietijos režimas, išgirdęs apie Brueckmann prisipažinimą, pradėjo reikalauti, kad nusikaltėlė būtų sugrąžinta. Vakarų Berlyno teismas nutarė ją išduoti, tačiau spaudoje kilo didelis triukšmas, buvo nusamdyti advokatai ginti jaunos merginos ir byla laukia aukštesnio teismo.

Rytų Vokietijos valdžia nepasigėdo užmušto tėvo, galvodama, kad ir jis pabėgo į Vakarų.

Automobilių pramonės darbuoja vakar pradėjo derybas su General Motors bendrove dėl naujos darbo sutarties.

Partija išbarė kirkizų poetus

MASKVA. — Sovietų kirkizų laikraštis „Sovietskaja Kirkizija“, partijos sekretoriaus Tardakun Usubaljev lūpomis baro kirkizų poetus, kad jie mažai rašo apie partijos nustatytas temas, bet per didelį dėmesį kreipia į kalnų grožį ir kalnų aprašymą. Rašytojai užmiršta, kad visi kirkizų ekonominiai ir kultūriniai laimėjimai kilo tik rusų ir komunistų partijos dėka, kai kuriems poetams kalnai tapo lyg Dievu, kurį kasdien reikia garbinti, rašo Usubaljevas.

Kirkizų tarpe, o jų yra pusantro milijono, bujoja tautinės tendencijos. Jų literatūroje dažnai figuruoja aukšti kalnai, ypatingai kinų pavadinimo kalnas Tien Shan.

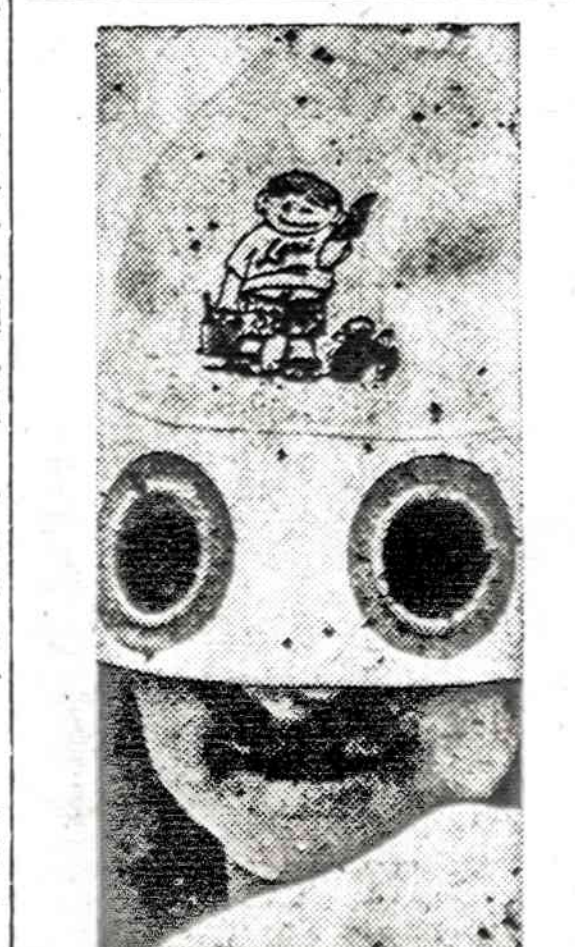
Neseniai Maskvoje daug kalbų sukėlė kirkizų rašytojo Čingiz Aitmatovo drama, kurioje aprašomas penkių mokyklų draugų gyvenimas. Jie susitarė po kiek metų susitikti ant vieno kalno viršūnės. Keturi susirinko, o penktas neatėjo, nes jis Stalino laikais buvo vieno iš penkių išduotas slapta milicijai ir dingo be žinios. Komunistų ideologai piktai žiūri į tokius kūrinius, kur nėra iki įkylumo garbinama partija ar jos vadai. Ypatingai partija bijo „buržuazinio nacionalizmo“ tendencijų.

Sen. Ed Kennedy gan populiarus

NEW YORKAS. — Paskutinis Gallupo instituto apklausinėjimas parodė, kad amerikiečiai demokratui geriausiai demokratų kandidatų į prezidentus laiko senatorių Edwardą Kennedį. Jis gavo 40% balsų, o po jo eina gubernatoriaus Wallace su 16%, sen. Muskie — 9%, sen. Mac Govern ir sen. Humphrey po 8%.

Žmonių klausinėjimas parodė, kad sen. Kennedžiui kandidatuoju, jis gautų 51% balsų, jei respublikonų kandidatų būtų vicepirmininkas Agnew ir 50% balsų jei respublikonų kandidatas būtų John Connally. Šis surinktų 36% ir Agnew — 38%.

BAGDADAS. — Irakas paskyrė naują karo ministrą Said el Rifai vietoj sukilėlių nušauto ministro Shihab.

Jauna Romos gražuolė visi pasislėpė nuo vyru akių po šiofika skrybelaitė.

JAPONAI PRIEKAISTAUAJĄ DĖL JAV PREKYBOS LINIJOS NEPASTOVUMO

TOKIJO. — Jau 12 metų, kai kartą per metus susirenka posėdžiai Amerikos ir Japonijos ministeriai, svarstydami prekybos ir kitus ekonominius klausimus. Valstybės sekretorius Rogers ir prekybos sekretorius Frederick Dent vakar Tokijo posėdžiavo su Japonijos užsienio reikalų ministru Ohira ir dar šešiais ministrais. Amerikos delegacijoje dar turėjo būti izdo sekretorius George Schultz, žemės ūkio — Earl Butz ir prezidento ekonominių patarėjų tarybos pirmininkas Herbert Stein. Jie paskutiniu momentu iš delegacijos buvo atšaukti ir jų vietoje atvyko jų pakeičėjai. Rogers dėl to atsispašė japonų, pareiškdamas, kad „jie buvo reikalingi Washington“.

Argentinoj veikia Urugvajaus grupė

BUENOS AIRES. — Iš Urugvajaus pabėgęs kairysis senatoris narys Enrique Erro organizuoja Argentinoje opoziciją Urugvajaus kariuomenės vadams, kurie, pagal jį, valdo Urugvajų. Prezidentas Bordaberry esąs tik „iškaba“ kariuomenės vadams pasislėpti.

Paskutinę Urugvajaus valdžios krizę ir perversmą sukėlė karininkų reikalavimas, kad parlamentas atimtų senatoriui Erro imunitetą, kad jį būtų galima teisti už bandradarbiavimą su politiniais teroristais. Parlamentui atsisakius atšaukti imunitetą, parlamentas buvo paleistas. Sen. Erro vadovauja plačiai opozicijos grupei, vadinamai „Patria Grande“ vardu.

Argentinoje gyvena apie 110,000 urugvajiečių. Jų opoziciją karinei valdžiai organizuoja Erro ir dar penki Urugvajaus parlamento nariai atbėję į Argentiną prieš pat perversmą. Jie sako, kad Urugvajaus valdžia pamėgdžioja karinį Brazilijos režimą. Argentinios peronistai mielai padeda Urugvajaus politikams ir kviečia juos su paskaitomis į universitetus ir peronistų susirinkimus.

Maskva atšaukė turistų keliones

BOSTONAS. — Sovietų turizmo agentūra Intourist atšaukė planus ir susitarimą su Bostono kelionių agentūra „International Weekends“ ruošti pigias turistines keliones iš Bostono į Maskvą ir Leningradą. Kelionės turėjo prasidėti šį rudenį ir būtų kainavusios amerikiečiams tik po 279 dol. aštuonioms dienoms. Bostono agentūra tikėjosi apie 16,000 turistų.

Pagal atšauktą susitarimą, amerikiečiai turėjo skristi Suomijos Finnair ekskursiniu lėktuvu į Helsinkį, o iš ten autobusais važiuoti į Leningradą. Bostono kelionių bendrovė jau išspausdinusi 400,000 kopijų kelionių reklamų knygelę su gražiausiais Rusijos vaizdais. Dabar tos knygelės bus nereikalingos. Inturist direktorius Bolčanka pranešė, kad kelionės atšaukiamos dėl nenumatytų aplinkybių.

Filmų aktorius Richard Burton atvyko į Maskvą, į filmų festivalį. Jis paneigė gandus apie savo skyrybas su Elizabeth Taylor. Jis kalbės su ja telefonu tris kart per dieną.

Japonijos užsienio reikalų ministeris atvirai pareiškė amerikiečiams, kad Amerikai reikalinga didesnė disciplina ekonominių reikalų tvarkyme. Abiejų valstybių prekybos balansas yra palankus Japonijai. Ji daugiau parduoda Amerikai, negu iš jos perka. Prieš dešimtį metų Japonijos — Amerikos prekyba siekė per metus 3 bil. dol., o dabar siekia jau 14 bil. Japonija turėjo pernai 4 bil. perteklių.

Japonijos ministeris Masayoshi Ohira nurodė, kad Amerika spaudžia Japoniją daugiau pirkti Amerikos prekių, tačiau visai neseniai Amerika uždraudė eksportuoti sojos pupeles, kurios japonams labai reikalingos. Amerika suvaržė metalo laužo išvežimą, suvaržė miško medžiagos pardavimą. Toks Amerikos elgesys kelia Japonijos vyriausybės daug rūpesčių, pasakė Ohira.

Neseniai Japonijoje lankėsi japonų kalbą gerai mokąs New Yorko atstovas kongrese Samuel Stratton, kuris daug kalbėjo su japonų valdžios žmonėmis. Visi nusiskundė amerikiečių nepastovumu ekonominiuose reikaluose. Japonija norėjo padidinti sojos pupelių užpirkimus Amerikoje, tačiau vieną dieną prezidentas Nixonas paskelbė, kad sojos pupas visai uždrausta išvežti. Po kelių dienų tas draudimas buvo atšauktas.

Harvardo profesorius, buvęs JAV ambasadorius Tokijo dr. Edwin Reischauer pareiškė užsienio korespondentų klube Japonijoje, kad Baltuose Rūmuose nėra žmonių, kurie ką nors apie Japoniją žinotų.

Komunistai paleido du kanadiečius

SAIGONAS. — Vakar Viet Congas paleido du kanadiečius, kurie eidami savo karo paliaubų prižiūrėtojų pareigas buvo pagrobti komunistų prieš 17 dienų. Kapitonas Patten ir Thomson bei jų vertėjas ir šoferis buvo gerai prižiūrimi ir maitinami. Viet Congo vadai Saigone ilgą laiką neigė, kad kanadiečiai būtų Viet Congo suimti vėliau komunistai bandė už kanadiečių paleidimą išsiderėti įvairių lengvatų, net P. Vietnamo kariuomenės atitaukimo 5 mylias nuo komunistų užimto miško.

Kanada liepos 31 d. pabaigia savo dalyvavimą Vietnamo kontrolės ir Prižiūros komisijoje, kur ji dirbo kartu su Lenkija, Vengrija ir Indonezija. Žinodami, kad Kanada iš komisijos išėję, komunistai su jos delegatais nebesiskaito.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

DIDŽIAUSIAS MŪSŲ PRIEŠAS

Asmenybės menkumas yra svarbiausias mūsų turimas
neįmąstymas

Mediciniška tiesa

Nė kas kitas, o asmenybės žmonių atliktą darbą, jo vaisingumą, jo girtavimą. Pastarasis sudaro vieną didžiausių mūsų visų turimų blogybių. Tai didžiausias mūsų visų priešas yra tas asmenybės sumenkimas ir to sumenkimo paseka — girtavimas.

Šio krašto prezidentas Nixonas ir kongresas sudarė komisiją parkotikų žalai tirti (President's National Commission on Marijuana and Drug Abuse). Tos komisijos pirmininkas, buvęs Pensilvanijos gubernatorius Raymond D. Shafer pirmą kartą mediciniškoje spaudoje pareiškė apie jo vadovaujamų

žmonių atliktą darbą, jo vaisingumą, jo girtavimą.

Pagal jį, šiame krašte alkoholis, o ne kas nors kitas, yra plačiausiai vartojamas ir labiausiai pervartojamas mediciniškai dalykas. Alkoholis yra šiam kraštui pirmoji ir didžiausioji sunkenybė. Taip tvirtina minėtas buvęs gubernatorius Pensilvanijoje. 1972 m. atlikti tyrimai nurodo, kad pusė visų suaugusių amerikiečių ir kas ketvirtas čionykštis jaunuolis buvo vartojęs alkoholį vieną savaitę pirm negu jie buvo minėtos komisijos apklausti pereinamais metais.

Nustatyta, kad iš svaigalus

Rūta Lee-Kilmonytė, būdama Clevelande, buvo užrašiusi "Tėvynės Garsą" radio valandėlės centrą ir pasikalbėjo su valandėlių ruošėjais. Iš kairės: dešinė malonė inž. R. Kuduk, jo žmona Gražina, artistė Rūta ir valandėlių vedėja J. Stempuzė. Clevelando ir jos apylinkės lietuviai turėjo progą pasiklausyti Rūtos kalbės.

Foto Vlodo Bacevičiaus

vartojančių vieno šimto milijonų amerikiečių net devyni milijonai jau yra tapusių alkoholi-
kais.

Mūsų praktikuojamo ipročio pasekos

Nustatyta, kad mūsų legalizuotas ir pamiltas ipročis svajintis mus žudo pasibaisėtinai, o mes kreipiame dėmesį į menkiausius. Štai alkoholiškos žu-
dynės. 1. Jau turime 9 milijonų alkoholikų šiame krašte. Juos išlaikome iš savo prakai-
to. Jie, juk, nemoka už gydymą, dažnas jų gauna pašalpas mai-
tui, rūbams ir kambariui. Jų šeimos gauna pašalpą iš mūsų taksų. O jos gausios. Taip ir lie-
jasi mūsų praktikas upelialis, sukdamas alkoholišką malūną be paliovos.

2. Daugiau kaip pusė viso čia papildomo kriminalo rišasi su girtavimu. O mes vis po senovei tebesirūpiname tvirtesniomis spynomis, piktesniais šunimis, aukštesnėmis tvoromis. Vis tai niekis, palyginus su per degtinę apturimu kriminalu.

O apie jį — ne žodelio, ne pirštelio — tarsi kriminalas mūsų tarpe nesirastų. Mes sėjame vėjus — piauname audras. Ir nestojame taip neprotingai besielgę visi, įimančios išsila-
vinusiuosius, iškilias vietas, už-
imančiuosius.

3. Daugiau negu pusė visų greitkeliose mirusių nelaimių pasitaiko dėl alkoholio pervir-
šiaus žmogaus kraujyje. Ar reikia dar didesnio žmogžud-
džio? O mes "stipriais" skys-
čiais po senovei "stiprinamės". Tiek organizacijų, tiek bažny-
čių pajamos vis dar vilgomos degtinėms. Viena ranka saviški-
mes glostom, kita — jo širdį svaigalinu kalviniu perduriam. Ir niekas ne žodelio apie tokias žmogžudystes.

4. Pusė visų gatvėse užmuštų pėsčiųjų esti išsigėję 5. O kas suskaičys dėl alkoholio pratin-
giautų darbdarinių, kas nu-
malšins dėl savižiniškos kilu-
sios šeimos barnius, nesantai-
kas ir peštynes? O kur dar so-
cialiniai, ekonominiai negeru-
mai ir per alkoholi atėję ligui-
tumai bei jiems išlaidos? Degi-
nam savo gyvenimo žvakę iš-
abiejų galų taip mes besielgda-

mi. Todėl pats laikas dabar mums keltis iš tokios baudžia-
vos, iš savo asmenybės sumen-
kimo, iš savo jausmų netvar-
kos.

Kiekvienas galime tvarkytis su girtavimu

Reikia paskatinti žmogaus as-
menybės sužmoginimui. Tas pa-
skatas mes visi turime savų darbų sukurti. Gana išeikoti nuo
alkoholizmo vaistų. Jų nėra iki
šiul atsidusiu. Vien tik per
pamėgtą ir naudingą darbą mes
galime savas asmenybes pato-
bulinti ir iš gedingos vergijos
išsivaduoti. Tad ir kurkime
žmonišką aplinką savo darbų,
artimo gerovei pasveistui. Kitos
išeities iš alkoholizmo balos ne-
ra, nebuvo ir nebus.

Štai, Chicago's šiaurinėje da-
lyje dabar atidarytoje Salva-
tion Army alkoholikams ge-
riausioje aplinkoje — ligoninė-
je yra griežta tvarka ir gausus
taisymas nuo asmenybės sto-
kos, nuo girtavimo. Yra žmonių
buvusių niekuo, dabar tapusių
geriausiais darbininkais.

Tad ir nustokime sava kraują pilstę į
svetimas, daugiausia airiškas
statines. Tapkime lietuviai visi
sau žmonėmis: pradėkime sa-
viškius remti visomis jėgomis,
ir ne nepalūšime, kaip mūsų
aplinkoj degtinės balos ima
džiūti. Su asmenybės sužmogi-
nimu apturi atsparumą viso-
kiems negerumams, įskaitant
ir girtavimą. Todėl visi nuo
šiandien griebkime už vienas
kitą gelbėtojų veiklos. Tada
mūsų gyvenimas, jms šviesėti
visomis kryptimis. Tik griebki-
mės greičiau už stebuklo; eiki-
me sava veikla kurti laimės ki-
tam — ir ne nepalūšime, kai
patys tapsime laimingais. Šito-
kiu gerio labiausiai savais dar-
bais linki visiems saviškiams
šis skyrus.

ISVADA. Kai paklausi, ko-
dėl tu rūkai, kad plaučiai jau
ir taip nuo rūkymo išsiplėtę ir
jau išsijiojęs gaudai orą. Toks
vergas atsako — "Tokį ipročį
turiu". Liaukimės mes savą pa-
vyzdžių pratinę mažutėlius
tikrą vergiją. Su girtavimu bei
kitokiu narkotizavimu ta pa-
ti istorija. Vargas dar dides-
nis svaigalų vergai jms eiti plėši-
kauti.

DABARTIES NAUJOVĖS

KOVA SU VARNENAIS

Daugelis varnėnus laiko biau-
riausiais ir įkyriausiais paukš-
čiais šiame krašte. Atgabenti iš
Anglijos jie čia rado labai pato-
gias sąlygas, nes nebuvo Euro-
pos kraštų grobikų, kurie ten
kontroliuoja jų visumą. Dėl per-
didelio privisimo čia jie pasida-
rę nkenčiami kaip maras. Spė-
lama, kad varnėnai sulesa de-
šimtąją dalį pašarų, išberiamų
gyvuliams šėryklose. Dėl gau-
sumo ir godumo jie padaro ūki-
ninkams daug nuostolių.

Prieš keletą metų vienas žmo-
gus pasidarė garsus ir turtingas,
pardavinėdamas savo išrastą
paslėptąją dežę. Iš dežutės ėjo
garsai, kurie imitavo varnėnų
pavojaus šauksmą. Nors iš pra-
džių varnėnai ėkė iš miestų,
bet paskui pamazų apsiropo su
gaidinamosiomis dežėmis ir su-
grįžo, nebeapsidami dežių kirk-
senos.

Žmonės bandė naikinti varnė-
nus žurkių nuodais. Bet bėda

Jokios tvoros neatlaikys —
o ir jokiose vilose mes nebūsimė
saugūs, jei laiku visomis jėgo-
mis dabar nestosime prieš
mums visiems taip stipriai gre-
siantį blogį. Gana menkniekiais
užsiminėti visiems: tiek kuni-
gams, tiek daktarams. Visi vie-
nas kitam rankas, protus ir šir-
dis pavedę, stokime sunkiau-
sion kovon su didžiausiu savu
priešu — savos asmenybės men-
kumu. Artimui skirtas mūsų
darbas yra vienas geriausių
vaistų mūsų dvasinės negero-
vės atsikratyme.

Tad visi iš šunkelių ir tikrai
sveikaton vedantį vieškelį. Sek
mės!

PASISKAITYTI. Medical Tri-
bune, Vol. 14, No. 10 March 14,
1973.

RUSAI, LAUK IS LIETUVOS!

Vieną rusą pakeltė kitu

Lietuvos okupantai gerai žino,
kad statistika yra toks daiktas,
kurio pagalba gali viską pada-
ryti. Vienus skaičius gali nuty-

lėti, kitus padidinti ir gauti į
klaustimą tokį atsakymą, kokio
nori. Nori parodyti, kad dabar
Lietuvoje žemės ūkio ar pramo-
nės gamyba yra daug didesnė,
gali parinkti tinkamus skaičius,
ir ji bus "didesnė", arba ir prie-
šingai.

Ta, kad savo ruožtu apsinuo-
dija grobikai, kurie minta kritu-
siais varnėnais. Tad imta ieško-
ti geresnio, parankesnio būdo.

Vienas Utos valstijos univer-
sitetų darbuotojas sugalvojo
naują techniką, būtent, treni-
ruoti varnėnus vengti truputį
apnuodyto maisto. Jo užsė-
varnėnai pradeda vemti. Žino-
ma, kad po to patyrimo vengia
apnuodyto lesalo ir atitraukia
kitus, kurie dar nebuvo apsi-
lesę. Dėl nemalonaus patyri-
mo nebelanko vietų su apnuo-
dytu lesu, tikriau tariant, gy-
vulių pašaru, paruoštu gumu-
linių pavidalu. Varnėnai pap-
rastai minta vabzdžiais, bet len-
gai prisitaiko prie bet kurio
maisto.

N. R.

Štai kodėl ir Centrinės statis-
tikos valdybos viršininku visą
laiką buvo rusas Borisas Duba-
sovas, atsibastęs iš Rusijos gil-
mos. Jis dabar pasitraukė į
pensiją, ir jo vieton Maskva ne-
rado nė vieno toms pareigoms
tinkamo lietuvio — paskyrė
kažkokį Jurijų Rusenką.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią
knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įristas, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršeliais.	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūviene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai.	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar
kryžiažaidimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiukų mūsų maži-
siems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 5-gos premi-juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Iliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
ipratinti lietuviškai skaityti ir myleti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalan-
suotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško
aukėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie-
leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta
paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra
išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klatingumas pavergiant tautas ir
asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiose,
Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidžius aprašymai ką ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietu-
vą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Au-
toriaus pastabumų neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVE SAVO LAISKUOSE, 1944-54 m. 49
psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultū-
rinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimu.

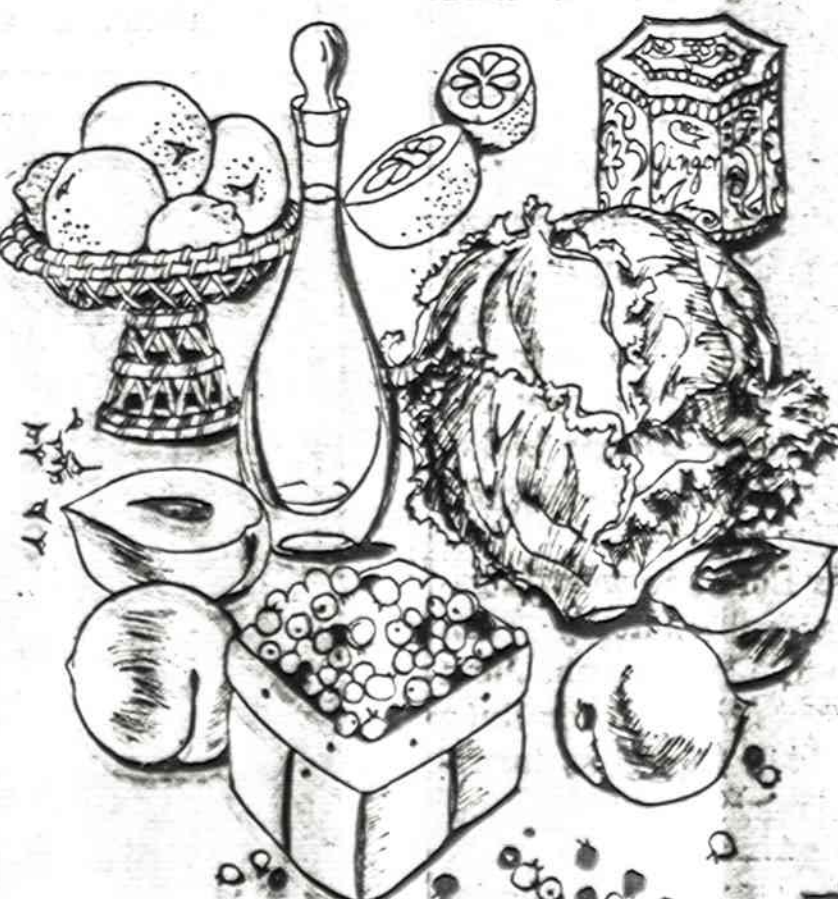
Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juo-
kingi. Pasiuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS
52 psl. \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant
čeką ar piniginę perlaidą.

Refreshing Summer Salad

"Blueberry-Nectarine Iceberg" is a mouth-watering combina-
tion of fresh blueberries and nectarines with a Spicy Orange
Dressing atop crisp "rings" of iceberg lettuce. This can be served
as a dinner salad, or let it star as the cool winner at a summer
lunch along with cold meats, muffins and dessert.

Why
Americans own
\$54,000,000,000
worth of
U.S. Savings
Bonds.

One good reason is the Payroll Savings
Plan. About three-fourths of all Bonds
are purchased through the Plan. It's
helping Americans save more money
than they ever dreamed they could.
That's because the Payroll Savings
Plan is such an easy way to save. All
you do is sign up where you work and
the amount you specify is set aside from
each paycheck and used to buy U.S.
Savings Bonds. It's the easy way to
build a nest egg.
You've got your reasons to save money.
There's one great way to do it painlessly.
Join the millions who are buying Bonds
the Payroll Savings Way.

Take stock in America.
Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

IR PASEJAU ŽALIA RŪTĄ

Nauja lietuviška akademikų šeima

Žibutė Jurėnaitė ir Povilas Galvydis sukūrė šeimą. Jungtinių apygardų atliko kan. V. Zakarauskas Marquette parapijos bažnyčioje. Vargonais grojo pianistas M. Motekaitis, patyrinti smuiko garsais muz. R. Matiuokis. Pažiūrėti Jungtinių apygardų į bažnyčią susirinko didelis žmonių būrys: jaunųjų artimųjų, giminių, draugų ir bičiulių.

Pajaujais buvo: Dana Rudaitienė, Dana Augustaitė, Lidija Galvidytė, Jonas Jasūnas, Viktoras Šatas ir Jonas Rudaitis. Abu jaunavedžiai yra Lietuvos vaikai, gimę ir užaugę svetimame krašte. Lietuvą pažįsta tik iš tėvėlių pasakojimų, mokytojų žodžių ir rašo.

Abu baigė aukštuosius mokslus. Žibutė Jurėnaitė yra baigusi lituanistinę aukšt. mokyklą. Lankė meno akademiją Chicagoje ir meno studijas baigė Illinois universitete. Už pačią gamą moksle, universitete buvo garbės dekanas studentų sąraše. Yra bendradarbiavusi "Eglutėje" su humoristiniiais rašiniiais. Prieš keletą metų dalyvavo lietuvių dailininkų jungtinėje parodoje Chicagoje su savo kūriniiais. Pasiryžusi dar toliau tęsti studijas meno magistrės laipsniui.

Povilas Galvydis yra lankęs Sv. Jurgio ir Marquette parko lietuvių parapijos mokyklą, Morton aukštesniąją mokyklą.

Žibutė Jurėnaitė susituokė su p. Galvydžiu.

ir baigė Illinois universitete biologiją. Dirba valstybinėje tarnyboje inspektoriumi, tikrindamas valgyklas, kepyklas ir kitas maisto produktų gamybos vietas. Turi leidimą pardavinėti nekilnojamojo turto ir tuo verčiasi.

Vestuvių puota buvo prie 63 čios ir Harlem gatvių, Veteranų salėje. Jaunavedžiai buvo sutikti mamų ir jaunųjų tėvelių su duona ir druska. Iškilmingai grojant maršui ir gausių svečių plojimu.

Puotą pradėjo kan. V. Zakarauskas, pasakydamas jauniems daug prasmingų gyvenimybės vietų. Jaunosios tėvelis, Povilas Jurėnas pasveikino svečius, prabildamas į jaunuosius jautriais, prasmingais žodžiais: "Prisiminimų grandinė riš jus visada su tėvelių namais, kur pirmą kartą praeivė gailiomis kūdikystės ašaromis, kur tyru kūdikystės džiaugsmu juokėtės, kur išstūrėte pirmąjį gimtos kalbos žodį, kur prabėgo taip mieli mokslo metai". I dukrelę prabilo: "Brangioji Žibute, labai liūdna su tavimi šiandien man atsivėikinti, ne todėl, kad jau reikia traukti į senelių ir bočių eiles. Tavo kūdikystės prisiminimai spaudžia ašaras. Taip neseniai, rodos, bėgiojome kartu po Chicago parkus nuotaikingai gaudydami drugelius.

Miela man, kad aš tau galėjau padėti baigti aukštuosius mokslus. Aš nepamiršiu niekada tų malonių valandų, kaip kartu sprendėme ne vieną tavo akademinio darbo problemą. Man tu dar daugiau brangi, nes mudu jungia meno idėjų pasaulis. Skaudu. Negailėstingai laikas viską nusineša į praetį. Te Aukščiausias lydi tavo gyvenimo žingsnius. Viliuosi, kad ir tu manęs nepamirši sunkiose gyvenimo dienose".

Abiems jaunavedžiams tarė: "Mieli vaikai, šeima yra pareigų sintezė, didelis socialinis vienetas, kas šių pareigų nesupranta — suardo šeimą. Šeima šiame krašte yra dideliame pavojuje. Niekur nėra tokio didelio chaoso šeimų gyvenime kaip čia.

Advokatų būriai, be jokios prasmės kelia šeimų ardymo bylas, už prirodymą, klijentams mokėdami premijas, daro pasipelnymo biznį, griaučia šeimą, naikina turtą, vaikai paliekami gatvės globai. Prarandama individuali ir šeimos garbė. Todėl reikia budėti prieš šio krašto didžiąją šeimų ligą — epidemiją — skyrybas.

Mieli vaikai išlaikykite savąją gražiąją lietuvių kalbą, kuri yra įtraukta į mokslo pasaulį ir dėstoma visuose didžiuliuose pasaulio universitetuose. Šios dienos didelės jūsų šventės proga, priimkite rezoliuciją: kalbėti tarp savęs ir su tautiečiais tik lietuviškai. Kalba yra raktas į mūsų tautos kultūrą. Nepaprastai savajai tautai svetimuose vandenyse. Nepamirškite tėvėlių krašto — gražiosios Lietuvos".

Sveikinimai gauti iš Lietuvos rašytojų: jaunosios sesutės Danutės su šeima iš Kurklių. Su širdingais linkėjimais apgailestavo, kad negali dalyvauti šaunioje vestuvių puotoje, pamatyti taip mielą, artimą veidą, kurį pažįsta tik iš atvaizdo, ir širdingai išbūčiuoti.

Iš Vilniaus sveikino jaunosios dėdė dailininkas Edvardas Jurėnas. Vilniaus meno akademijos profesorius su glėbiu gražių linkėjimų, pabrėždamas, kad riša abu ne vien artimi giminytės ryšiai ir esanti taip miela, kad vienija dar meno idėjų poleikiai. Kyietė atvažiuoti į Lietuvą pasižiūrėti mūsų tautos amžiams sukurtą meno lobį ir dar daugiau praplėsti savąjį meno vizijų pasaulį.

Jaunavedžius iš Vilniaus telegrama sveikino jaunuojo tautos Cicėnienės šeima. Žodžiu sveikino Jaunųjų draugas magistras Jonas Jasūnas, su pluoštu gražiausių linkėjimų.

Jaunosios tėvelis, inž. Povilas Jurėnas dirba Chicagoje prie geležinkelio tiltų ir pramonės pastatų konstrukcijos apskaičiavimų. Yra buvęs Amerikos Liet. Inž. Arch. Sąjungos valdybos narys. Vienas iš sumanytojų leisti Amerikos Inž. ir Arch. žurnalo "Technikos žodis". Buvo šio žurnalo redaktorium. Lietuvoje buvo žurnalų, Ukmargės apskr. inžinierių. Apart techninių studijų yra dar išklauses Vyt. Didžiojo Universitete sociologiją ir žurnalistiką, ruošėsi techninės spaudos darbui. Buvo Pieno centre visos Lietuvos krautinių vedėju. Motinėle Domicele Jurėnienė dirba ligoninėje.

Jaunojo tėvelis mirė prieš porą metų. Jaunojo motina Galvydienė yra baigusi Vilniaus universitetą chemiją.

Jaunieji svečiams pareiškė asmenišką padėką už atsilankymą į vestuvių puotą ir svečių būvį gausiai apdovanoti.

IR NUSKYNIU ŽALIA RŪTĄ

Ipusėjus vašams, buvo sudainuota rūtų dainelė, pritariant orkestrui. Jaunasis mikliai šoko apie sėdincią jaunąją su šluota, simbolizuodamas

šeimyninio darbo rūpesčius. Jauniesiems apleidžiant puotą jaunimas sudarė iš rankų varžtus pro kuriuos jaunieji praedami širdingai atsibučiuo su jaunystės draugais ir draugėmis atsisveikindami.

Sokioms grojo Bichnevičiaus orkestras. Vaisių metu pranešė buvo aktorius Algimantas Dikinis, į pranešimus įspaudamas humoristinių fiksurų. Vestuvių nuotraukas fiksavo fotografas Noreika. Į vaisės atsilankė virš dviejų šimtų svečių.

Vestuvių vaisės vyko lietuvišką tradiciją nuotakoję ir užsities iki vėlyvos nakties.

Stasys Juškėnas

TAISOME KLĀIDAS

Pracitą savaitę paskelbtame SLA pranešime pasakyta, kad SLA Pildomoji Taryba, New Yorke susirinkusi rugpjūčio 4 dieną, paskirs daktarą kvotėją iki ateinančių rinkimų, o turėjo būti paskelbtas, kad išrinktas daktarą kvotėją.

Birutės Kemežaitės rašinio gale buvo pasakyta, kad siūpresnių paveikslų tarpe buvo Arvydo Algimanto kūriny, o turėjo būti Arvydo Algimino, rašytojos Algimienės sūnaus paveikslas.

"NAUJIEŅOS" KIEKVIENO

LIETUVIO

DRAGAS IR BIČIULIS

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepa uždėdinti išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pauzėse įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaidžiuose svajoja, juokauja ir verčia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių geimes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - VAIČIŪNIENĖ, ZVAIGŽDŲ TOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
5. Butkų Jozė, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgellonis, GLADI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
8. Anatolijus Kalrys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ ŠVENTĖ. Eiliuotų pasakojimų anle išvietintais lietuviškos senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranaviko "Anykščių Šilelis", vertimas. 42 psl. \$2.00.
14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$6.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuotų kūrinių, 92 psl. \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 58 psl. \$1.00.
24. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų rastių arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIEŅOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinio Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrsta) už \$2.00.

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KOJAS, jie greit išsina ir nebegrižta. Jūsų doleriams reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus saugioj vietoj ir augsti nuostimčiai auklės naują dolerių šeimą.

Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba. Jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5%

Regular Passbook Account

5 1/4%

90 Day Passbook Accounts

5 3/4%

\$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)

6%

\$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

CHICAGO

savings and loan association

6245 South Western Ave. 476-7575

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENCIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir patipina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1729 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6190

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Žmonių ir tautų teisės

Sovietų Sąjungos užsienio ministras Andriejus Gromyka, Helsinkyje dėsytas įvairius sovietų valdžios principus, gražiai nukalbėjo apie nesikišimą į kitos valstybės vidaus reikalus. Visi žinome, kaip Rusijos komunistai, įsiveržę į kitas valstybes, „nesikiša“ ir vidaus reikalus. Ką rusai darė Lietuvos, Latvijoje ir Estijoje, pabaltiečiai labai gerai žino. Jie nesitenkino areštais ir tardymais pačioje Lietuvoje, tukstantčius netardytų žmonių vežė į Rusijos šiaurę įvairiems prievartos darbams. Vsevolodas Safinskis, Sovietų Sąjungos užsienio ministerijos informacijos šefas, Suomijon suvažiavusiems ministrams pareiškė, kad sovietų valdžia ir ateityje „nesikiš“ į kitų valstybių vidaus reikalus, kaip ji 1968 metais „nesikišo“ į Čekoslovakijos reikalus. Jei rusų komunistų partijos centro komitetas gaus kelis „pagalbos prašymus“ iš kelių kaimyninės valstybės piliečių, kaip jie gavo iš dviejų čekų 1968 metais, tada jau visa operacija nesivadina „kišimasis į kitos valstybės vidaus reikalus“, bet „prašymas padėti kaimynams“.

Kiekvieną principą sovietų valdžios atstovai moka aukštyn kojom apversti ir savo naudai aiškinti. Be jau minėtų įvairių principų, Gromyka perskaitė suvažiavusiems dar ir šitokius principus:

„Tautų lygiateisiškumo ir pagrindinių laisvių gerbimo principą, sutinkamai su kuriuo kiekviena tauta turi teisę nustatyti tokią visuomeninę santvarką ir pasirinkti tokią valdymo formą, kokiais ji laiko tikslingomis ir reikalingomis ekonominiam, socialiniam, ir kultūriniam savo šalies vystymuisi užtikrinti.“

„Valstybių bendradarbiavimo principą, sutinkamai su kuriuo valstybės — dalyvės bendradarbiaus viena su kita tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo tikslais, palaikys santykius ekonominėje, socialinėje, kultūrinėje, mokslinėje, techninėje ir prekybinėje sferoje suvereninės lygybės ir nesikišimo pagrindu.“

„Sąžiningo išpareigojimo pagal tarptautinę teisę vykdymo principą, sutinkamai su kuriuo valstybės — dalyvės turi sąžiningai vykdyti savo tarptautinių išpareigojimų, priimtus dvišaliu ar daugiašaliu pagrindu, sutinkamai su Jungtinių Tautų įstatais.“ (Tiesa, 1973 m. liep. 6 d., 2 psl.)

Lietuvos valstybės atkūrimo pradžia Vilniuje

7

Mieste nesijautė panikos. Jos nebuvo todėl, kad miestelėnų padėtis buvo beviltinga. Nebuvo kur bėgti iš miesto ir nebuvo priemonių bėgti. Vienintelis pasitraukimo būdas — geležinkelis į Kauną ir Lydą. Bet vokiečiai neleido civiliams naudotis geležinkeliu. Stotis apsupta spygliuotomis violomis. Vokiečių sargybiniai tebesaugojo savo paskutinius esalonus, kurie pratarpiais vyko Kauno link.

I tuos paskutinius esalonus vokiečiai krovė ne tik savo karišką mantą, bet ir iš įstaigų išgrobta turtą, iš privačių namų rekvizuotus ar išplėstus daiktus. Tai paskutinis lietuviškojo miesto nualinimas, tartum tai būtų garantija už tą paskolą, dėl kurios tomis dienomis Berlyne derėjo si Martynas Yčas.

Visą tą kritišką dieną Slezevičius dirbo Valstybės Tarybos namuose. Vykio nenu-trūksta Ministrų Kabineto posėdis. Plaukė visas srautas nesibaigiančių sumanymų, derybų su vokiečiais, lenkų ir bolševikų veiklos sekimas. Naujienos šliaužė į posėdį ir buvo viena už kitą grasesnė ir pesimistiskesnė.

— Pralaimėjė mūsų, jeigu teks krau-

tytis į Kauną. — Jis sakė, — nepralaimėsime karo. Pralaimėtas mūsų nėra pralaimėtas karas. Dargi pralaimėtas mūsų yra pralaimėtas laimėti karą, nes pastangos dideja ir pasiryžimas smarkėja.

Galve prajojo keliolika lenkų raitelių.

— Jūs matote, — pasakė Slezevičius, — būdami Lietuvos piliečiai, jie turi rūpintis sava valstybe. Jie išėjo ginti ne savo reikalą ir ne savo šalies. Ir čia glūdi jų pralaimėjimo šaknis. Liublino naujos anarchizmo neverta ginti. Lenkų kalbos prisimimas nekeičia jų lietuviškos pilietybės. Savo vertybes jie išduoda tikėtai ir kvailiai.

Kabineto narių pasitraukimo į Kauną klausimas darėsi vis aktualesnis. Tai buvo ne dėl lenkų reikšimos Vilniaus gatvės. Grėisė bolševikinės armijos artėjimas, aktualioji tipingas Vyriausybės pasitraukimas nuo fronto linijos.

— Kaunas yra užfronte, — tikino Slezevičius. — Ten skėmingiau ruošime karo pajėgas. Vyriausybei nėra reikalo likti Vilniuje ir eiti į pogrindį. Anaipat, didelė mūsų krašto teritorija atskleidžia dideles perspektyvas priešintis ir laimėti.

Vyriausybės posėdyje nebuvo apmąsto ir panikos. Rinktis Kauną — kovos manevras.

Doma paruošė vyrui lagaminą, kurin dėjo maisto porai dienų ir baltinių.

— Viso to reikės pirmomis dienomis, — sakė vyrui, rūpestingai stebėdama jo pa-

vilkęsį veidą dėl nepertraukiamo buvimo tvaikiame kambaryje.

— Betgi ką nors palik sau, — jis nenorėjo sutikti. Žinojo, kad tu duonos kepalų ir naminių dešrų jie neturi daug. Jis tikino:

— Valgyti aš gausiu Kaune. Rūpinkis buvimu Vilniuje.

Jie nutarė, kad Doma paliks Vilniuje greta savo motinos.

Kalbėjo apie maisto nuotrupas, bet graudi mintis glūdėjo širdyse. Ar teks išklikti? Ar teks gyventi kartu? Ar nebus tai jų paskutinis laikotarpis? Ar ši perskyra nebus įvadas į pražūtį? Jis persiskiria teroro ir karo akivaizdoje.

Tokių perskyrų turėjo ankščiau. Rusijoje, kada jam tekdavo mėnesiams išvykti pabėgėlių reikalais ir trankytis Rusijos plotuose. Tačiau ten nesiautojo pasąly pavojus. Tada buvo šešėlis tvarkos ir taikos.

— Kol apsitvarkys Kaune, — tikino ji vyrą, — tu norėsi valgyti.

— Ačiū, — sakė jis šypsodamasis, o akys buvo mąstus graudulys.

Valandėlę vėliau pasakė:

— Doma, nereikia perdėti rūpinis. Mūsų būtis kažkaip susiklojo virš kasdienybės. Darbas, atsakomybė už visus, dėmesio trupiniai savam gyvenimui. Visad atsimink, kad to akivaizdus asmeniška drama darosi smulki ir ne taip reikšminga.

Tiktai tada mūsų persiskyrimas atrodo kitąje šviesoje ir tikroje prasmėje.

— Taip, — ji sutiko. Ir norėjo sutikti. — Aš žinau. O tu vis dėlto paimk tą lagaminėlį, nes aš, dėdama ten maistą, man atrodo, dėdau ir savo širdį. Tu paimk tą lagaminėlį. Tegul jis būna simboliu, kad išversime.

Mudu išversime, — jis pasakė kažkaip linksmai, stengdamasis neišsuduoti, kad yra sujudintas, — mudu išversime dar ilgam. Doma. Tuo negalima abejoti.

Šypsniš po jo ūsais jau buvo šildančiai savas.

— Aš žinau, aš neabejoju, — ji pakartojo savo atsidavimą, bet balsas skambėjo rūpestis. — Žinau, kad turime elgtis taip, ne kitaip. Gal būt kada nors ir mus žiūrės ateities žmonės. Tad reikia išverti.

Jie nepavadinus mus herojais, — jis vėl stengėsi nusišypsoti, — bet labiau norėdavo, kad jie pavadintų mus pareigos žmonėmis.

Staiga jo veide dingio švelnios melan-cholijos šviesa. Jis pasakė energingai, beveik linksmu tonu:

— Ir žinai gi, kokios puikios žinios iš provincijos. Savanoriai eina būriais į registracijos punktus! Bijoma, kad pritrūks šautuvų. Teks vyrams ginkluotis šakėmis. Šypsodamas, ir nejuokiodamas jo šiltą šypsnį Doma atsiliepė šypsniu...

Kada vėliau ejo aplankyti vyrą, vėl užsibuvusi Tarybos rūmų posėdyje, ji pakliuvo į lengvą pūgą.

Pūga atsivėrė gatvėje. Vėjas šlavė snie-

go kruopas, mažais sūkuriukais kėlė sniegą, pilsitė jį į vėpintus išilgai sienų ir tvorų. Ėmė spartinti žingsnius.

— Taip, — galvojo, — tur būt, visad būna taip, kada kinta gyvenimas.

Argi kinta gyvenimas?

Ir sūkuringas minčių — atsiminimų poklis pritvindė visą jos būtybę išpūdytą skeveldromis: karas, revoliucija, gyvenimas Rusijoje, bolševizmas, politinė vyro veikla, pavojai... Ar tai ne bangos sūpuoja juos ir nuolat drasko žiauriai ir dūžtančiai?... Ak, kur senų žydriųjų ežerų idilė, kada jie ten 1912 metais džiaugėsi nuotaikingomis lietuviškomis gegūžėmis? Bet džiaugdamiesi tarsi to nepastebėjo.

Žydriųjų ežerų skeveldra blykstelėjo jai vyro šypsnis, kad jis ištare „žinai gi, kokios puikios žinios iš provincijos. Savanoriai eina būriais į registracijos punktus!“

Žydriųjų ežerų žuvėdros... Ir savanoriai, kaip žuvėdros, suplasnoja ir nusklinda į registracijos punktus... Tai gimsta istorija. Bet kas istorijos vyksme, tas aplinkui bemaž pilka, sunkia ir žiauria kasdienybė.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

„NAUJIENAS“

— Pralaimėjė mūsų, jeigu teks krau-

tytis į Kauną. — Jis sakė, — nepralaimėsime karo. Pralaimėtas mūsų nėra pralaimėtas karas. Dargi pralaimėtas mūsų yra pralaimėtas laimėti karą, nes pastangos dideja ir pasiryžimas smarkėja.

Galve prajojo keliolika lenkų raitelių.

— Jūs matote, — pasakė Slezevičius, — būdami Lietuvos piliečiai, jie turi rūpintis sava valstybe. Jie išėjo ginti ne savo reikalą ir ne savo šalies. Ir čia glūdi jų pralaimėjimo šaknis. Liublino naujos anarchizmo neverta ginti. Lenkų kalbos prisimimas nekeičia jų lietuviškos pilietybės. Savo vertybes jie išduoda tikėtai ir kvailiai.

Kabineto narių pasitraukimo į Kauną klausimas darėsi vis aktualesnis. Tai buvo ne dėl lenkų reikšimos Vilniaus gatvės. Grėisė bolševikinės armijos artėjimas, aktualioji tipingas Vyriausybės pasitraukimas nuo fronto linijos.

— Kaunas yra užfronte, — tikino Slezevičius. — Ten skėmingiau ruošime karo pajėgas. Vyriausybei nėra reikalo likti Vilniuje ir eiti į pogrindį. Anaipat, didelė mūsų krašto teritorija atskleidžia dideles perspektyvas priešintis ir laimėti.

Vyriausybės posėdyje nebuvo apmąsto ir panikos. Rinktis Kauną — kovos manevras.

Doma paruošė vyrui lagaminą, kurin dėjo maisto porai dienų ir baltinių.

— Viso to reikės pirmomis dienomis, — sakė vyrui, rūpestingai stebėdama jo pa-

VALIŪNO ĮSPŪDŽIAI IS HELSINKIO

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto sukvietame spaudos atstovų susirinkime liepos 11 d. New Yorke Vilko valdybos pirm. Dr. Kęstutis J. Valiūnas padarė išsamų pranešimą apie Pabaltiečių Santalkos veiklą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, Helsinkyje, Suomijoje, ir apie pabaltiečių delegacijų suėmimą.

Norima skaitytoms pateikti ištraukas iš Dr. Valiūno pranešimo, ir tuo būdu perduoti tikslinius faktus apie įvykius Suomijos sostinėje.

— Pasistengiu atpasakoti tikslus faktus, kaip veikė mūsų trijų pabaltiečių organizacijų delegacijos, — pradėjo Dr. Valiūnas, — ir kaip ir kodėl mes pabaltiečių delegacijų suėmimą.

Kaip rusai pripažįsta pavergtom tautom lygiateisiškumo principą, žino kiekvienas lietuvis, kuriam teko savo akimis matyti pirmąją sovietų karo jėgų invaziją į Lietuvą. Lietuvių neatsiklausę, rusai įsijungė Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Kitu plunksnos pabrūkimu, rusai nusavino ir išsivežė visas aukso ir svetimos valiutos atsargas į Rusiją. Besivadovaudami tuo pačiu kitų kraštų grobimo principu, rusai išvalė visus Lietuvos bankuose buvusius seifus, kur krašto piliečiai turėjo pasidėję savo brangenybes. Tas brangenybės sovietų valdžia pasigrobė ir išsivežė, brangenybių savininkams net neduodama jokio pakvitavimo.

Panašiai sovietų valdžia elgėsi ne tik su lietuviais. Panašiai rusai elgėsi ir su lenkais, čekais, vengrais, rumunais ir kitais pavergtais kraštais. Su bulgarais rusai dar ir šiandien saugaliauja, išveždami bulgarų gamintąs gėrybes. Prieš šitokią rusų sauvą sukilo net lenkai komunistai, priversdami atsaukti maršalą Rokosovskį ir sustabdyti prekių ir žaliavų išvežimą be jokios atskaitomybės.

Čekai taip pat matė ir žinojo rusų sauvą, bet jie negalėjo naudoti lenkų pavartotų metodų. Čekai, vadovaujami komunisto Aleksandro Dubček, bandė kitomis priemonėmis išsikovoti apsaugą nuo sovietinės sauvos, bet jiems nepavyko. Sovietų karo jėgos buvo pasiūstos į svarbesnius čekų pramonės centrus, o komunistinis Dubček kabinetas buvo suimtas.

Gromyka pasakojo, kad kiekviena tauta turi teisę nustatyti tokią santvarką, kokią ji laiko tikslingą ir reikalingą, bet Gromyka negalėjo nurodyti bent vieną rusų okupuotą valstybę, kurioje tauta būtų pasirinkusi pageidaujamą santvarką. Kiekvienoj rusų okupuotoje valstybėje buvo pradėti „statyti socialistinės santvarkos pamatai“, ant kurių tuojau pradėtas statyti „komunizmas“, viską atėmus iš krašto gyventojų ir įvedęs istorijoje negirdėtą žmonių išnaudojimą. Darbininkų gyvenimo ta „komunistinė santvarka“ nepagerino, o darbininkų išnaudojimą ji įvedė dar žiauresnį, negu buvo pačiais sunkiausiais rusų caro laikais. Caro kalėjimuose buvo mažiau žmonių, negu prie dabartinių santvarkos. Tuose pačiuose kalėjimuose pasityčiojimas iš žmonių nebuvo toks žiaurus, koks jis yra dabartiniais laikais.

Darbininkų gyvenimo nepagerino, bet komunistai pasiėmė labai dideles privilegijas. Jie gauna pačias didžiausias algas, jiems skiriamos asmeninės pensijos, jie naudojami pačiomis geriausiomis vasarvietėmis, jiems yra įvestos specialios krautuvės, jie yra vieninteliai, kurie gali naudotis užsienyje gamintais pačiais naujaisiais ir brangiausiais vaistais.

Gromykos paskaitytas „lygiagretiško principas“ praktikoje reiškia teisę rusams sauvaišauti pavergtame krašte, o „tautų teisę tvarkyti savo gyvenimą“ reiškia teisę komunistams plėsti pavergtos tautos gėrybes ir išnaudoti darbo jėgą.

ALGIRDAS BUDRECKIS, tai kurias netikėtias žinias ir karta perduoti kitų įvykių vaizdą.

Estai, latviai ir lietuviai veikė kartu konferencijoje Pasaulio Pabaltiečių Santalkos (World Baltic Conference) vardu. Lietuvių delegaciją sudarė Dr. K. J. Valiūnas, Dr. Jonas Genys, Dr. Petras Vileišis ir Eglė Zilionytė. Latviams atstovavo Ul-dis Grava (pirmininkas), Pauls Reinbards (iš Anglijos) ir Dr. Aina Teivens (iš Švedijos). Estų delegaciją sudarė Ilmaras Pleeras (pirmininkas) ir Georgas Kaharas (Kanados pilietis). Kiekviena delegacija ruošėsi iš anksto. Pavyzdžiui, lietuviai atsisvežė Vilko 1972 m. lapkričio mėn. memorandumo visoms Europos vyriausybėms vieno puslapio santrauką. Taip pat turėjo Elton biuletenius ir brošiūrėlę „Lithuania, how much do we know about her?“

Kiekviena delegacija atvyko į Helsinkį atskirais keliais. Birželio 30 d. iš Stockholmo atskrido Imans Freimhanis ir Dr. Aina Teivens. Liepos 1 d. iš Londono atvyko Pauls Reinbards. Tą patį dieną atskrido ir Dr. Valiūnas. Sekančią dieną atvyko Ul-dis Grava, Dr. J. Genys ir Eglė Zilionytė. Liepos 3 d. prisistatė Dr. P. Vileišis ir Georgas Kaharas. Ilmaras Pleeras pavėlavo, prisistatydamas tik liepos 4 d. Delegacijos apsisėjo Helsinkio Inter-Continental viešbutyje, kur kambarius turėjo daugelis diplomatų ir žurnalistų.

Pati konferencija, kurioje dalyvavo visų Europos valstybių (be Albanijos) užsienio reikalų ministrai ir JAV bei Kanados valstybės sekretoriai, buvo daugiau deklaratyvinio pobūdžio suvažiavimas. Kiekvienas užsienio reikalų ministras paaišlino perskaitė savo kalbas ar pareiškimus. Nebuvo jokių diskusijų ar esminių nutarimų sesijų metu. Tikros derybos vyko privaciai. Kadangi dalyvavo per 400 žurnalistų ir kadangi jie dažnai pasikalbėdavo su delegatais ar jų padėjėjais sesijų salėse, pabrėžėme, pabaltiečių delegacijų akcija buvo nukreipta į juos.

Santalkos veikėjai gavo visų akredituotų žurnalistų sąrašą. Taip pat įsigijo visų delegatų bei delegacijų narių vardus ir adresus Helsinkyje. Laimė, Ul-dis Grava gavo spaudos kredencijas latviams, kurie leido kelioms asmenims vykti į spaudos galeriją sesijų metu. Ponui Freimaniui nepasirodžius, ket-sių Grava pasidavė Dr. Geniui. Tad, įvairiomis progomis, tarp sesijų, pertraukų metu, pabaltiečiai suėdavo su spaudos bei radijo žmonėmis ir net

Jis balsiai paklausė Andriaus Gromykos, kodėl Pabaltijo klausimas neįrašytas į konferencijos darbotvarkę. Jis pareiškė, kad jis atstovaujantis baltų atstovams ir reikalaujantis laisvės Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Dar baltvijai Grava angliskai prabilo: „The Baltic States must have full freedom!“ Visi atkreipė dėmesį į tai. Paraudonavęs Gromyka ėmė stulbėti angliskai,

kad Pabaltijys turis visišką laisvę, kad savarankiškai įstojes į Sovietų Sąjungą, ir kad Pabaltijo respublikoms nereikia jokių kitų laisvių. Jis greit nusisuko nuo Gravos. Šis netikėtas dialogas buvo visiems dalyviams didelė staigmena.

Netrukus prisistatė du Rytų Vokietijos civiliai apsirėngę saugumiečiai, kurie paprašė, kad Grava išeitų iš ambasados. Jie jį išsivedė iš priėmimo salės.

Liepos 5 d. ryte turėjo įvykti pabaltiečių primininkų pasitarimas. Dr. Valiūnas tarėsi su estų pirm. Ilmaru Pleera. Nėra po miestą ir įkėlė kiekvienai ambasada ir delegatūrai po paketą atskirai. Svarbūs kontaktai buvo užmegzti su žymiausių žurnalais ir su žinių agentūromi. Pasak Dr. Valiūno, Dr. Vileišis, Dr. Genys ir p. Zilionytė tikrai gražiai atliko savo uždavimą, laimėdami Pabaltijo bylai draugių ir užtarėjų laikraščiųje nuotaike, kultūringai, be agitacijos ar triukšmo. Daugelis žurnalistų buvo sudominti Pabaltijo klausimu. Netiesa, kad pabaltiečiai dalijo kažkokius lapelius prie valstybės teatro ar prie viešbučio durų. Ryšiai buvo užmegzti su taktu. Pavyzdžiui, Dr. Vileišis net susitarė su Kanados užsienio reikalų ministru Mitchelliu Sharpu kartu papietauti. Pabaltiečiai vengė pigios sensacijos ar neskoningų išsišokių.

Liepos 4 d., trečiadienį, per pietų sesiją p. Grava gavo pakvietimą, kaip spaudos atstovas, į Rytų Vokietijos ambasados priėmimą laikraštiniams tą patį vakarą. Jis tuo reikalu pasitarė su Dr. Valiūnu, kuris jam patarė, kad reikia vadovautis gaire, ar iš dalyvavimo būtų naudos. Grava apsisprendė dalyvauti. Priėmime buvo daug žurnalistų ir diplomatų. Grava atpažino Anglijos užsienio reikalų ministrą, Sir Alec Douglas Home, kuriam jis prisistatė, kaip latvis. Jis paklausė Sir Aleco kodėl nėra Pabaltijo diplomatų šioje konferencijoje. Anglų ministras atsakė: „Kodėl? mane kreipėte? Čia pat yra mano kolega, Sovietų ministras Mr. Gromyka“. Grava buvo pristatytas Sovietų delegacijos pirmininkui.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Dr. Kazys Bobelis skaito paskaitą Lietuvos šaulių 5-ąsios Tremtyje surengtoje Kultūrinėje Savaitėje "Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Mich. Iš kairės Algirdas Budreckas, kelgentas dr. K. Bobelis ir Vladas Išgailis.

Nuotrauka K. Sragausko

1973 WISCONSINO LIETUVIŲ DIENA

Ne iš puikybės ar kokio "rasizmo", o kukliai ir neperdant norisi pastebėti, jog netenka pasididžiuoti lietuvių esant! Vienas tokiu pasiūlymams pritarė Lietuvos Lietuvių Diena, praėjusią sekmadienį, liepos 15 d., įvykusi Šv. Teresės parapijos parke Kenošoje, Wis.

Jau keliolika tokia diena kasmet surengiama Kenošos apylinkėse, tai yra tokiame centre, kurį lietuviai ir jų svečiai lengvai gali pasiekti iš Racine, Waukegano, Rockfordo, Chicago ir Milwaukee. Visos Wisconsin Lietuvių Dienos len yra pravedamos su rūpestingumu pasiruošimu, didele patriotizmu ir gera programa. Teko jau keletą kartų dalyvauti tose dienose ir visuomet išsivieži tautinį pasitenkinimą, bet praeitą dieną bene bus pralenkusi visas ligšiolines.

Šv. Teresės parkas, kurį tos parapijos klebonas kun. Vincent Schneider lietuviams labai palankiomis sąlygomis lūp diena davė ir pats šventė invokaciją padarė, yra pietinėje Kenošos miesto dalyje, erdvus, aukštais, pavėsingais medžiais apaugęs, su visais piknikams ir po atviru dangumi šventėms geriausiai tinkamas.

Lietuvių diena prasidėjo nuo vidurdienio ir atvažiavus pus-

valandį vėliau parke jau maršavo beį trijų gėntkarčių būriais ir grupės lietuvių, suvažiavusių visomis susisiekimo priemonėmis, net keliais audidžiavimui pretekstas buvo Wisconsin Lietuvių Diena, praėjusią sekmadienį, liepos 15 d., įvykusi Šv. Teresės parapijos parke Kenošoje, Wis.

Kiek mielių senai bematyti prietelių teko šioje šventėje susitikti! Nusipelnę Kenosos Racine, Rockfordo ir kt. veiktėjai veteranai Juozas Kaspulis, Kasperaitis, Kapocius, Bacevičius - Žvalgas, jaunesnieji Petras Petrušaitis, Juška, Šerinas ir kt. ir kt. Dienos vykdymo komiteto sudarė, be minėtų J. Mišausko ir Petrušaitis, dar Viktoras Kazemckaitis, Lionginas Pliura, Matas Tamulėnas, ponis Vedeikienė (vyr. šeiminkė).

Šventės programa buvo pradedama lygiai 3 valandą iškilmingu vėliavų įnešimu, Amerikos karo veteranų salutu, net trijų kunigų (anglų, ukrainiečių ir lietuvių) invokacijomis, Amerikos ir Lietuvos himnais, Kenosos ir Racine miestų burmistrų ir Wisconsin gubernatoriaus sveikinimais (raštu), Wis. senatoriaus Douglas Lafolette, ukrainiečio Dr. Alex Cybriwsky ir čekišio lietuvių veikėjo Kaz. Okso prakalbomis ir baigėsi lietuvių "Žilvyčio" grupės ir lietuvių ukrainiečių grupelių tautiniais šokiais.

Pastebėtina, kad Dienoje dalyvavo net d. orkestrai — kelių dešimčių jaunų berniukų ir mergaičių amerikiečių orkestrai, ELKS ir Racine ir specialiai šokiams Greg Biehn orkestras. Lietuvių tautinių šokių "Žilvytis" grupė vadovavo Vanda Stankienė, o akordeonu grojo jaunas berniukas, kurio pavardės neteko nugarsti.

Apie šią puikią dieną verta plačiau ir tiksliau parašyti, o tai galėtų geriausiai padaryti vietiniai, kurių tarpe yra apsidėję gerų korespondentų. J. Pr.

TRUMPAI

— A. Aškulis, Cicero, Ill., pratęsė prenumeratą anksčiau, kad nereikėtų siųsti raginimo ir parėmė Naujienų vėlavą 3 dol. auka.

— BR. Aukštaknis, išvykdamas iš Canoga Park, Calif., į Eugene, Oregon, ir keisdamas prenumeratos adresą, atsiuntė vėlavą 5 dol. Vajaus komisija visiems dėkoja už aukas, visus skaitytojus prašo remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuviai yra kviečiami užsakyti Naujienas.

— Juozas Gaigalas su žmona Elena ir sūnumi Ričardu, gyv. Brighton Parko apylinkėje, išvyko vienai savaitėi į Minnesotos ežerus meškerioti.

— Matas Rukšlauskis, gyv. West Side apylinkėje, praėjus pirmadienį prie 26 ir Ogden gatvių buvo užpultas dviejų meksikonų. Iš jo atėmė apie 50 dol. ir nuplėšė rankinį laikrodį. Tas įvykis vos pradedant temti.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

SECRETARY — GAL FRIDAY
Must be able to take shorthand, transcribe from dictating machine, type well and be willing to learn other office duties. Excellent fringe benefits 100% company paid. Good working conditions. Salary commensurate with experience and/or potential.
H. KRAMER & CO.
1339 WEST 21 ST.
Mr. FAGAN
226-6611

SECRETARY — STENO
FULL TIME
Requires good skill shorthand, and typing. Excellent wages.
Contact Mr. HOLT
649-1100
An Equal Opportunity Employer

TYPIST — STATISTICAL
PERMANENT POSITION
available with medium size loop CPA firm. Hospitalization, insurance and other fringe benefits.
641-0914

SECRETARY
to salesmen in Chicago office of a prominent Textile manufacturing company. Good typing, dictaphone or stenography. Excellent company benefits. Previous experience.
RA 6-8171

SIUVIMO MASINOS OPERATOR
Pageidaujamos su patyrimu. Geras atlyginimas. Unifijos dirbtuvė. Socialiniai priedai. Senai veikianti firma.
Skambinti Mrs. KLINGMAN
WE 9-3764
LIFESTYLE SLACKS LTD.
527 So. WELLS ST.

SECRETARY
Excellent opportunity for a Secretary in medium size modern bank office. Many company benefits.
Salary open.
Call Miss GRACE
847-7100

BUSINESS CHANCES
Biznio Proges

COIN OPERATED
AMUSEMENT ROUTE —
JUKEBOXES AND POOL TABLES
\$30,000. Call STANLEY
499-0072

— Ponia Linda Burns iš Chicago vakarų apylinkės atsiliepė į naujų skaitytojų bei platintojų vėlavą, užsakydama Naujienas. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja už dėmesį ir už gerą pavyzdį.

— Edvardas J. Mankus iš Marquette Parko apylinkės, žinomas foto korespondentas amerikiečių ir lietuvių spaudoje bei leidiniuose, pakviestas Public relation direktorium First National banko Evergreen Parko apylinkėje. Jis yra ir įrašų taip pat garsinimų specialistas ir turi tiems reikalingam laboratorijai savo namuose. Visa E. J. Mankus šeima yra gabi mokslo bei meno srityse. Ponia Marg. Mankus dirba madų projektavime, dukrė Judita yra baigusi Chicago Art institutą. Sūnus Gary baigė su pagyrimu Illinois Technologijos institutą, o jauniausias sūnus Jeffrey mokosi Hubbard aukšt. mokykloje ir yra tos mokyklos oficialus fotografas. Yra dalyvavę amerikiečių taip pat lietuvių parodose ir laimėję premijas.

Detroito juodis Robert Driskell, 22 m., norėjo pasidaryti autobuso šoferis, bet negavo to darbo, dėl to, kad jis turi ant veido daug žaizdų. Jis pasiskundė civilinių teisų įstaigai ir sprendimas buvo atšauktas. Buvo nuspresta, kad štrazdanos nekentia jam vairuoti autobuso.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MACHINE BUILDER
Growing company needs man with mechanical or electrical background to build special machines. Full time steady job. Salary commensurate with ability.
All company benefits.
Apply in person or phone:
IMPERIAL STAMP & ENGRAVING CO.
1825 So. BUSSE RD.
MT. PROSPECT
439-7272

TOOL ROOM MACHINIST
Experienced machinist, needed to help our company design and to build tools and fixtures. If you qualify we can offer you an outstanding benefit package. Guaranteed merit review, paid holidays and vacation, 10 hour minimum overtime guaranteed per week.
WESCO PRODUCTS
1333 So. CICERO
Ask for Mr. BILINSKI
656-6700

TOOL GRINDER
To head up tool crib, grind small tools, drill removers and form tools. Must be capable of setting up complete control of inventory of tools.
Salary open.
FRINGE BENEFITS.
WESCO PRODUCTS
1333 So. CICERO
Ask for Mr. BILINSKI
656-6700

MEDIZIO APDIRBEJAI
• TRIM SOW OPERATORIAI
• IVAIRIU MASINU DARBININKAI
• IVAIRIU SLIPAVIMO MASINU DARBININKAI
dirbti naujus medinius stalus ir medžiaga aptrauktus baldus. Nuolatini pilno laiko darbas dienomis. Geras atlyginimas ir darbo salygos. Apmokamos šventės ir daug bendrovės priedų.
MARDEN MFG. INC.
5823 No. RAVENSWOOD
Tel. 561-5832

MECHANIC
EXPERIENCED TOP MAN
for foreign and American cars — with tools. Knowledge, scope machine. Good pay.
Call 327-4730
NORTH SIDE

MAINTENANCE SUPERVISOR
Experienced, capable individual to take complete charge of printing ink plant maintenance. Excellent salary and benefits.
BOWERS PRINTING INK CO.
2655 W. IRVING PK.
CHICAGO, ILLINOIS
Mr. F. Venturini 539-2400

AUTO BODY MAN
Small North suburban. Must be A-1. Excellent working condition. To insure your future. Stop in or call BILL MADISON MOTORS
686 VERNON GLENCOE
835-0800

ENGINEER STATIONARY
To maintain & oper. High pressure Boiler & Equipment, Union Scale. Benefits.
For information Call
MR. DAVIES
638-1355

AUTO BODY — FENDER MAN OR COMBINATION
Top auto body and fender man, or combination man. Experienced, top wages. Busy shop. Don't let this pass. You call STEVE
283-6646
Located Peterson & Cicero.

ENGINEER — DRAFTSMAN
3 to 4 years HVAC experience for growing Mt. Prospect firm. Benefits include: paid vacation and insurance.
398-5300

AUTOMATIC SCREW MACHINE
BROWN & SHARPE
Set up and operate. Four machine line. Day shift only.
Benefits and profit sharing \$5.45 per hour.
L. D. REDMER SCREW PRODUCTS
515 THOMAS DRIVE
BENSenville ILLINOIS
Phone 595-0404

MOLD MAKER
Experienced in Plastics
48 hour week — Monday thru Friday.
TOP PAY
Hospitalization — Vacation.
Call Bill — 237-5040
JANSAM TOOL & DIE CO.
4940 W. North Ave. Chicago

NIGHT WATCHMAN
For enclosed lumber yard. Middle aged or elderly man preferred.
English speaking
MALKOW LUMBER CO.
ROOSEVELT RD. & CAMPBELL AVE.
733-7900

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS
NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

LIUKSUS 1½ AUKŠTO
20 metų senumo mūrinis namas. 5½ kamb. su 3 miegamais apartamentais ir 3 kamb. viršų. Atskiras šilumos, centrinis vėsinimas, 2 mašinų mūro garažas. 65-tos ir Homan apylinkė. BUD'S REAL ESTATE
Tel. 254-5554

DES PLAINES
MT. PROSPECT
Custom built ranch, 3 bedrooms, 2½ ceramic baths. Formal dining room. Living room. 1st floor paneled family room. Full basement. Heated garage. Large covered patio. Low 50's. Tel. 298-6356.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. Republic 7-1941

NAMU REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Irengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiptus ir t. t.
ZIGMAS
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 64th ST., CHICAGO
Telef. 434-4669

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7459
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos rebrangios.
3518-64 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5282
Anicetas Gerbaciauskas, sav.

help your HEART FUND
help your HEART

BUTU NUOMAVIMAS. IVAIRUS DRAUDIMAI. NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4569 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

GEROVES IESKANT
GRAZUS 6 KAMBARIU mūras. Arti 71-mos ir Mozart. Modernus viduj. \$21,900.

2JU AUKŠTU puikus mūras, arti mūsu. Naujas šildymas. Alum. langai. Karpetai. Kabinetai virtuvė. Sausas beismantas. Garazas. \$29,900.

8 KAMBARIU REZIDENCIA apie 16 m. Didelei šeimai. Liukso namas. Evergreen Parko ribose. — \$36,600.

LIUKSUS 2 BUTU mūras — arti 71-mos ir Mozart. Karpetai. Daug gražių priedų. Garazas. Irenatas beismantas. Siūlymas. \$44,900.

ARTI 52-TROS IR CALIFORNIA. Didelis, geras 5 kambarių medinis su garazu. \$18,900.

6 KAMBARIU OCTAGON. Irenatas sausas beismantas. Apie 50' lotas. Garazas. Arti mūsu. \$23,000.

ARTI MARGUCIO geras pajamų mūras. Alum. langai. Naujas gazu šildymas. Garazas. \$17,900.

4 BUTU MURAS Marquette Parko ribose. Naujas gazu šildymas. Naujas garazas. Ekstra platus lotas. — \$36,000.

6 BUTU 15 M. MURAS. Apie \$12,000. Namu. Maži takai. I pietus nuo Talman banko. \$81,000.

BARGENAS. 2 aukštu apartamentinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau. — Pamatyk!

PALIKIMO MURAS atneša \$4,000 nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro garazas. Tik reikia \$18,000.

MODERNUS 15 M. MURAS. Centralinis oro vėsinimas. Irenatas beismantas. 1½ vonios. Garazas. — \$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

7 M. MURINIS 3 butu ir 2 bižnio patalvų. Kiekvienas vienetas atskirai šildomas ir šaldomas. Gražiai irenatas sklenas. \$9,420 pajamų. I metus. Išlaidos — mokesčiai, vanduo ir andraud. Investavimas duoda virš 10% pelno.

MURINIS BUNGALOW 5 kambarių. 2 miegamu. Labai švariai užlaikytas. Geri kilimai. Gražiai apiverktas kiemas. 65-ta ir Maplewood.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd ST. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenatu mieste ir užmiesty naujus ir senus visus rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-4447

K. FRINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisimi auto motoriai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BIČIULIS